

Używanie substancji psychoaktywnych przez niemieszkających z rodzicami i nieuczących się nastolatków

Drug use among adolescents who do not live
with their parents and do not attend school

Agnieszka Pisarska, Katarzyna Okulicz-Kozaryn

Pracownia Profilaktyki Młodzieżowej „Pro-M”, Zakład Psychologii
i Promocji Zdrowia Psychicznego, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa

Abstract – Introduction. The aim of the study was to analyse causes, patterns and consequences of illegal drug use among adolescents, whose socio-demographic status indicated that they function differently from the majority of their peers, i.e. adolescents who do not live with their parents, do not study or work. This youth represents a group which potentially is at high risk to develop serious behavioural, as well as physical and mental health problems related to drug use.

Method. Individual interviews with 57 of 13–19-year old juveniles who used other than alcohol and cigarettes drugs during the past year were conducted and qualitatively analysed. The sample was chosen from 1344 respondents who had taken part in the project conducted in Poland in 2004 among current drug users recruited in randomly selected Polish localities.

Results. Personal and social consequences occur on each stage of drug use. Problems with concentration and memory, as well as accidents caused by intoxication could be observed first. The most destructive patterns of drug use prevail among teenagers from families with addiction problems and/or domestic violence. Based on the data analysis, despite of methodological limitations, recommendations for policy and therapy for adolescent drug users and their parents were formulated.

Key words: adolescents, high risk group, drug use, qualitative study

Streszczenie – Wstęp. Przedmiotem pracy była analiza uwarunkowań, wzorów i konsekwencji sięgania po różnego rodzaju substancje psychoaktywne przez nastolatków, których charakterystyka socjodemograficzna wskazuje, że funkcjonują w odmienny sposób niż większość ich rówieśników: nie mieszkają ze swoimi rodzicami bądź nie uczą się ani nie pracują. Młodzież ta jest bowiem szczególnie narażona na wystąpienie poważnych zaburzeń zachowania oraz zdrowia psychicznego i fizycznego, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

Metoda. Przeprowadzone analizy miały charakter jakościowy. Materiał badawczy obejmował informacje z wywiadów indywidualnych przeprowadzonych z 57 nastolatkami w wieku 13–19 lat, którzy w ostatnim roku używali substancji psychoaktywnych innych niż alkohol i papierosy. Zostały

---

Praca w całości finansowana ze środków budżetowych na naukę w 2007 roku w ramach projektu statutowego IPiN pt. „Wzory i konsekwencje używania przetworów konopi i innych narkotyków przez dorastających”.